

JAZZFLITS

DE JAZZNIEWSBRIEF

28 januari 2007
5de jaargang, nummer 2

SELECTIE

LEW TABACKIN WAARDIGE VERVANGER VAN ZIEKE FRANK WESS

Wie 7 januari voor de 85-jarige Frank Wess naar het Bimhuis was gekomen had pech, want Wess was net gedotterd waardoor hij niet mocht vliegen. De achttien jaar jongere tenorsaxofonist Lew Tabackin verving hem op waardige wijze. Samen met het Jazz Orchestra of the Concertgebouw onder leiding van Henk Meutgeert werd een swingend programma afgewerkt waarin de composities van Don Byas centraal stonden. (Foto en tekst: Tom Beetz)

'DAG VAN DE NEDERLANDSE JAZZ' MOET ONTMOETINGSPLEK JAZZSECTOR WORDEN

Een ontmoetingsplek voor de (inter)nationale jazzsector. Dat moet de nieuwe 'Dag van de Nederlandse Jazz' worden. De eerste editie vindt 11 mei op initiatief van BUMA Cultuur plaats in Amersfoort. Een aantal jazzorganisaties, waaronder het North Sea Jazz Festival, het blad Jazzism, Arrow Jazz FM en ook JazzFlits hebben zich aan het initiatief gecommitteerd.

Het programma van de eerste 'Dag van de Nederlandse Jazz' bestaat voornamelijk uit vijf onderdelen. Het eerste onderdeel is de jazzmarktplaats, waar onder meer jazzmusici, jazzformaties, platenmaatschappijen, exporteurs, impresariaten en boekingskantoren een stand zullen hebben.

[...vervolg op pagina 4](#)

IN DIT NUMMER

Nieuws	pag 1
Boekbespreking	pag 7
- Greetje Kauffeld (Jan. J. Mulder)	
Platenrecensies	pag 8
- Alex Ryon, Jon Hendricks, Jazzmania, Trio Nuevo, Rob van de Wouw, Frank LoCrao, Pow Ensemble Randy Brecker en Ella Fitzgerald	
Concertverslagen	pag 11
- Ad Colen Quartet, Jesse van Ruller/Bert van de Brink, Muzyka en Courtois/Courvoisier/Eskelin	
En verder	
- In Memoriam Michael Brecker (Han Schulte)	pag 5
- Lüdeke Straightahead	pag 6
- Jazzradio Top 10	pag 12
- In Memoriam Alice Coltrane (Han Schulte)	pag 13
- Swing Goodman herleeft bij 4Beat6 (R Henneveld)	pag 14

NAAM NIEUW NEDERLANDS JAZZLABEL IN FEBRUARI BEKENDGEMAAKT

Omstreeks half februari wordt de naam bekendgemaakt van een nieuw Nederlands jazzlabel, zo meldt producer Harry Velleman. Er moeten nog voor de zomer nieuwe cd's verschijnen van saxofoniste Tineke Postma en het Pitch Pine Project met trompettist Randy Brecker.

Het nieuwe label is onderdeel van de firma Foreign Media in Leeuwarden. Harry Velleman, die bij Munich Records de jazzafdeling runde, beschikt er over een budget voor dit jaar en 2008. Aan de registratie van de Pitch Pine Project met Brecker - in 2008 gaan ze gezamenlijk op tournee - wordt momenteel gewerkt. Postma gaat half april de studio in.

NOG NIEUW ALBUM MICHAEL BRECKER IN HET VERSCHIJT

Nog net voor zijn dood heeft Michael Brecker de laatste hand gelegd aan een nieuw album, zo tekende de New York Times 14 januari op uit de mond van zijn manager Darryl Pitt. De saxofonist overleed 13 januari aan de gevolgen van een slopende ziekte.

Die ziekte openbaarde zich in 2005 tijdens een tournee met de nieuwe editie van Steps Ahead, een band waar hij furore mee maakte in de jaren tachtig. Bij een medisch onderzoek werd een vorm van beenmergkanker geconstateerd die zich het afgelopen jaar ontwikkelde tot leukemie. Die laatste ziekte is Brecker fataal geworden.

Aan de postuum te verschijnen plaat werkte de saxofonist het laatste jaar met tussenpozen. Wanneer dit album uitkomt is nog niet bekend. Brecker stond onder contract bij het Heads Up-label.

ALICE COLTRANE GESTORVEN

Pianiste/harpiste Alice Coltrane is 12 januari op 69-jarige leeftijd te Los Angeles overleden. Coltrane was de weduwe van saxofonist John Coltrane en de moeder van saxofonist Ravi Coltrane.

[...zie verder het In Memoriam op pagina 13](#)

JAZZFLITS nummer 3 staat 11 februari op www.jazzflits.nl

PODIA

TERNEUZEN SUBSIDIEERT JUBILEUM VAN JAZZCLUB PORGY & BESS

De gemeente Terneuzen heeft de vijftigjarige jazzclub Porgy & Bess een bijdrage van vijftienduizend euro toegezegd voor de jubileumviering. De viering van het jubileum gaat op 5 april van start met een grote manifestatie in het Scheldetheater.

Voorzitter Hans Zuiderbaan van de stichting 'Porgy & Bess 50' verwacht komende maand het jubileumprogramma te kunnen presenteren, zo vertelde hij 5 januari in BN/De Stem. Zowel (inter)nationale als regionale bekendheden treden op, uiteraard in Porgy & Bess, maar bijvoorbeeld ook in de Grote Kerk van Terneuzen. Tijdens de viering van het jubileum is er ook aandacht voor geïmproviseerde muziek en blues. Tevens worden lezingen, workshops en masterclasses gehouden. Jazz- en theatercafé Porgy & Bess opende zijn deuren in 1957. Vrijwilligers zorgen voor de exploitatie.

HAARLEMMERMEERS JAZZFESTIVAL ZOEKT ANDERE LOKATIE

Het Meer Jazz Festival, dat jaarlijks in mei plaatsvindt op het Hoofddorpse Raadhuisplein, is op zoek naar een andere locatie in de gemeente Haarlemmermeer. Het festival moet in 2008 en 2009 verkassen omdat het plein wordt gereconstrueerd.

Het is niet gezegd dat het festival in die periode in Hoofddorp zal blijven. In het Haarlems Dagblad van 7 januari vertelt festivalvoorzitter Alex de Leeuw dat de zoektocht nog moet beginnen, maar dat ook een plek in het Haarlemmermeerse Bos of Nieuw-Vennep tot de mogelijkheden behoort. Het Meer Jazz Festival is dit jaar van 19 tot en met 21 mei. Vast onderdeel is het Nationaal Big Band Concours.

PRIJZEN

BULGAAR WINT EERSTE YOUNG PIANIST FOUNDATION PIANOCONCOURS JAZZ

De Bulgaar Dimitar Bodurov heeft 14 januari in het Bimhuis te Amsterdam de eerste editie van het Young Pianist Foundation Pianoconcours Jazz gewonnen. Hij werd als de beste van zes finalisten bestempeld door een jury met onder anderen de pianisten Michiel Borstlap, Bob Stenson en Enrico Pieranunzi.

De winnaar, die volgens de jury uitblonk door zijn persoonlijk geluid en creativiteit, mag onder meer een plaat maken voor het label Gramercy Park Music en krijgt een website cadeau. Bodurov kwam in 2000 naar ons land en studeerde in 2004 cum laude af aan de CODARTS Hogeschool in Rotterdam.

De tweede prijs van het concours was voor Cesar Latorre Trabanco en de derde voor Walter Wolff. Deze prijswinnaars mogen onder meer optreden tijdens de Jazz Night waaraan Isinger de Beaufort, hoofdsponsor van het concours, zijn naam heeft verbonden. De andere finalisten waren Pablo Gutierrez Calvo, Gideon van Gelder en Rein Godefroy. Het Pianoconcours staat open voor pianisten tot en met 27 jaar.

BRUSSELS JAZZ ORCHESTRA EN JEF NEVE GENOMINEERD VOOR ZAMU MUSIC AWARD

Het Brussels Jazz Orchestra, pianist Jef Neve, Flat Earth Society en saxofonist Ben Sluijs zijn in de categorie jazz genomineerd voor een Zamu Music Award. Deze en de andere Awards worden 13 februari door het Muziekcentrum Vlaanderen voor de dertiende keer uitgereikt en vallen toe aan Vlamingen die zich het afgelopen jaar in de lichte muziek verdienstelijk hebben gemaakt.

De genomineerden zijn geselecteerd door een mediajury. De winnaars worden vervolgens gekozen door de Vlaamse muziekwereld: muzikanten, platenfirma's, uitgevers, organisatoren, muziekmedia, studio's, managers en boekingsagenten. Muziekcentrum Vlaanderen bepaalt de winnaar van de Lifetime Achievement Award, de bekroning van een artistieke carrière. Twee keer ging die Lifetime Award naar een jazzmusicus, te weten Toots Thielemans en Philip Catherine.

De Zamu Music Awards zijn indertijd geïnitieerd door de ZaMu, de belangenvereniging voor zangers en muzikanten in de lichte muziek. In 2006 werd deze vereniging opgeheven en nam het Muziekcentrum Vlaanderen de organisatie van de Awards over.

OVERIG

'MUSICI HEBBEN VOORDEEL VAN ILLEGAAL DOWNLOADEN EN THUISKOPIËREN'

Musici hebben baat bij thuis kopiëren en illegale downloads. Dat stelt saxofonist Hans Dulfer in een ingezonden brief in Het Parool van 5 januari. Het is promotie voor hun concerten en die leveren volgens hem meer op dan de verkoop van cd's. Bijna een week later werd bekend dat EMI als laatste platenmaatschappij is gestopt met de kopieerbeveiliging op cd's.

Volgens Dulfer is het thuis kopiëren en illegaal downloaden een probleem voor platenmaatschappijen, muziekuitgeverijen en "al die andere mee-eters die zich tussen de artiesten en consument hebben genesteld". Zij hebben er voor gezorgd dat de artiest nog maar een 'miniscuul' gedeelte van de opbrengst van zijn werk krijgt: "Het is ronduit schaamteloos nu te roepen dat die zielige artiesten hun inkomsten mislopen. Wat voor inkomsten heren? Sorry hoor, de artiesten waren al geript, bij hen valt niets meer te halen."

Volgens de brancheorganisatie van de platenindustrie, de NVPI, is de beveiliging afgeschaft omdat deze er toe leidde dat cd's niet meer op alle cd-spelers vlekkeloos waren af te spelen, maar ook omdat deze te gemakkelijk te omzeilen was, zo meldt het Leidsch Dagblad in de editie van 9 januari. Het bedrijf dat de beveiliging had ontwikkeld, had de moed ook al opgegeven en wilde niet meer investeren in een nieuwe versie. De NVPI heeft de cd als muziekdrager nog niet afgeschreven, ook al werden in Nederland in 2005 16,8% minder cd's verkocht. In specifieke markten, zoals die voor klassieke muziek, ziet de organisatie zelfs nog mogelijkheden tot groei.

Heeft u jazznieuws? **JAZZFLITS**-abonnees in Nederland en België lezen het graag! Ons e-mailadres: redactie@jazzflits.nl.

OVERIG VERVOLG

'JAZZONDERWIJS IN DE VS FLOREERT'

Met het jazzonderwijs in de VS zit het tegenwoordig wel goed, vindt journalist Nate Chinen in de New York Times van 7 januari. Het groeit en bloeit. Het is nu echter zaak dat de studenten lokaal een eigen scene creëren en daar een publiek voor jazz opbouwen.

Chinen blikt in zijn artikel 'Jazz is Alive and Well. In the Classroom, anyway' terug op de ontwikkeling van het jazzonderwijs. Tot in de jaren zestig werd jazz buiten de leslokalen gehouden. Musici leerden het vak van collega's en met vallen en opstaan. Een omslag kwam in het jaar 1967, toen het boek 'How to Play Jazz and Improvise' van Jamey Aebersold verscheen met daarbij een 'play-along'-lp. Elke muzikant kon toen spelen met op de plaat zijn eigen begeleidingsgroep. Die formule was een groot succes en vormde de start en basis van het moderne jazzonderwijs. Inmiddels zijn er 118 edities verschenen. Ook vandaag de dag is het boek voor veel jonge musici een leidraad bij het improviseren, omdat dit in het formele onderwijs nog vaak een onderschoven kind is.

Tegenwoordig kan een jazzstudent uit een veelheid van scholen, methoden, theorieboeken, instructievideo's en transcripties kiezen. Elk jaar komen er daardoor weer meer goed geëquipeerde musici met frisse en eigentijdse ideeën van de schoolbanken en de tijd van de autodidacten is voorbij. Toen deze ontwikkeling in de jaren zeventig startte was nog wel eens kritiek op de eenvormigheid van de studenten en hun gerichtheid op zichzelf, stelt Chinen. Het publiek haakte daarom af. Op het moment ligt de nadruk weer meer op het samenspel: de interactie en communicatie op het podium en de continuïteit van de verschillende solo's.

Chinen ziet ook de traditie van de uitvoerend muzikant als docent herleven. Dat mes snijdt aan twee kanten. Studenten doen hun voordeel met de kennis uit de praktijk en de praktiserende musici hebben naast hun uitvoeringspraktijk een mooie extra bron van inkomsten. Het meest aansprekende voorbeeld van deze praktijk is trompettist Wynton Marsalis bij Jazz at Lincoln Center.

Het is de vraag of alle afgestudeerden ook een nieuw publiek voor jazz kunnen aanboren. Diverse instituten spannen zich daarvoor in. Zo organiseert de overheidsorganisatie National Endowment for the Arts een 'Jazz in the Schools'-programma, waarmee jaarlijks zo'n vier miljoen Amerikaanse jongeren worden bereikt. Volgens Chinen is het vooral van belang dat musici zich lokaal inspannen om een publiek te veroveren. Hij is optimistisch. Jazzstudenten bevinden zich nu op scholen in plaatsen waar nooit een jazzscene bestond. "In that sense, jazz has a shot at becoming a folk music again."

NIEUWSFLITSEN

Tim Kliphuis - Violist Tim Kliphuis gaat een druk jaar tegemoet. Deze en volgende maand geeft hij concerten in Engeland. Ook gaat hij een cd in Londen en in Glasgow opnemen. Beide platen komen dit voorjaar uit. De komende zomer doet de violist een aantal Engelse jazzfestivals aan en maakt hij een tournee door Amerika en Canada. Aan het eind van het jaar verschijnt bij uitgeverij Mel Bay zijn lesboek 'Gypsy Jazz Violin and the style of Stephane Grappelli'.

Nederland op JazzAhead - De formaties Goudsmit, Trujillo, Vierdag & Vink, Zapp! en New Niks zullen de Nederlandse jazzscene met een concert vertegenwoordigen tijdens het komende evenement JazzAhead in Bremen. Ze zijn hiervoor aangemeld door de Dutch Jazz Connection. JazzAhead is een jaarlijkse jazzconferentie en vindt dit jaar plaats van 8 tot en met 11 maart.

Songbook - De Vlaamse radiozender Klara heeft een nieuw jazzprogramma. Het heet 'Songbook' en is iedere zaterdag en zondag tussen 19.00 en 20.00 uur te beluisteren. Het programma wordt gepresenteerd door Marc Van Den Hoof en neemt de luisteraar mee op een verkenningstocht door het American Songbook.

Peter Herbolzheimer - Peter Herbolzheimer neemt dit jaar afscheid van het BundesjugendJazzOrchester (BuJazzO). Hij was sinds de oprichting in 1988 aan het orkest verbonden. Onder zijn leiding speelde het orkest in zo'n twintig landen meer dan driehonderd concerten. Talrijke Duitse jazzmusici begonnen hun loopbaan in het orkest, zoals Till Brönner, Christopher Dell, Claudio Puntin en Paul Heller.

Jazzcotabel - Het wekelijks jazzprogramma Jazzcotabel houdt 1 februari op te bestaan, zo meldde presentator Hans Mantel in de uitzending van 14 januari. Het programma verhuisde eind vorig jaar van Radio 4 naar de ConcertZender. Vanaf 1 februari past het daar volgens Mantel niet meer in de programmering.

Wegweiser Deutsche Jazz - De nieuwe editie van de 'Wegweiser Jazz' is verschenen. De wegwijzer verschijnt tweejaarlijks en geeft een overzicht van de Duitse jazzscene. In driehonderd pagina's passeren jazzclubs, festivals, concertreeksen, muziekscholen en jazztijdschriften de revue. Het boek is een uitgave van het Jazzinstitut Darmstadt en kost 18,90 euro.

Stan Tracey - Pianist Stan Tracey, die eind vorig jaar 80 werd, gaat de komende maand een korte Britse tournee maken om dit feit te vieren. Tijdens de 'Eightieth Birthday Tour' treedt hij op met een octet, waarin zijn zoon Clark Tracey achter de drums zit.

Maastricht - Op vier plaatsen tegelijk vindt 22 januari in Maastricht een jamsession plaats. Een nieuw record, zo meldt de Stichting Jazz Maastricht met gepaste trots: "Een concreet bewijs, dat Maastricht zich recycleert tot jazzstad." De plaatsen van handeling zijn Edd's Café, Café Servaes, Café de Belsj en Café de Tramhalte.

OVERIG VERVOLG

UNIVERSAL ZET MES IN VERVE

Meer dan een kwart van de veertig arbeidsplaatsen van de Verve Music Group wordt door eigenaar Universal geschrapt. Topman Ron Goldstein wordt vervangen door Bruce Resnikoff. Hij gaat de leiding van Verve combineren met zijn werk als president van Universal-eigenaar Music Enterprises.

De Verve Music Group, met labels als Verve, Impulse! en GRP, blijft wel een autonoom onderdeel binnen Universal. General manager Nate Herr blijft op zijn post en zal de nieuwe artiesten contracteren. Volgens Universal kan Verve door de reorganisatie profiteren van de 'succesvolle' marketing, promotie en distributie van dat bedrijf. Verve was eens een gerenommeerd jazzlabel. Tegenwoordig heeft het bedrijf vooral vocalisten, onder wie Diana Krall, onder contract.

BRITSE TAK UNIVERSAL OPENT DOWNLOADSTORE JAZZ EN KLASSIEK

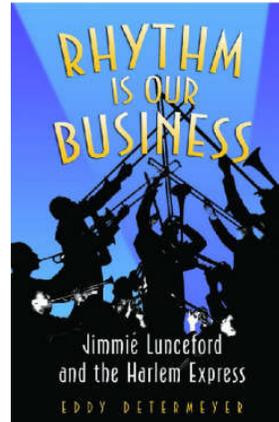
De Britse tak van de Universal Music Group heeft een downloadwinkel voor jazz en klassiek geopend. Het bedrijf hoopt met dit initiatief te kunnen profiteren van de enorme groei in downloads in met name de segmenten klassiek (+1000%) en jazz (+900%) in 2006.

Op de site kan niet alleen muziek gekocht worden, maar wordt ook consumenteninformatie over de platen gegeven in de vorm van besprekingen uit de 'Penguin Guide to Classical Music', de 'Penguin Guide to Jazz' en het blad Gramophone. Ook kan iedereen zelf zijn mening over een plaat geven. Op de nieuwe site zullen ongeveer 125.000 tracks van zo'n achtduizend albums worden geplaatst, uiteenlopend van het gehele oeuvre van Mozart, 285 albums van Beethoven tot Jamie Cullum en John Coltrane. Universal gaat ook stukken uit zijn archief aanbieden die niet op cd werden of worden uitgebracht. De winkel zegt de grootste in zijn soort te zijn en is te vinden op www.classicsandjazz.co.uk.

VERVOLG PAGINA 1

DAG VAN DE NEDERLANDSE JAZZ

Tweede onderdeel van de Dag is een symposium over actuele thema's, waaronder het centrale thema van de dag: het creëren van kansen op de markt voor jazzmusici en hun werkgelegenheid. Dit thema zal ook in workshops van diverse kanten benaderd worden. Verder staat er nog een internationaal 'tradedinner' voor de muziekindustrie, sponsors, subsidiënten, genodigden en buitenlandse gasten op het programma. Tijdens dat diner worden voor de eerste keer de Jazz Persprijs en een Jazz Industry Achievement Award (een stimuleringsprijs voor het meest opvallende jazzinitiatief van de afgelopen periode) uitgereikt. Uiteraard is er ook muziek; aanstormend jazztalent kan zich op diverse Amersfoortse locaties in de kijker spelen van de Nederlandse jazzindustrie. De organisatie van de Dag van de Nederlandse Jazz is in handen van de nieuwe Stichting JazzNL, waar Cees Schrama en Lodewijk Bouwens aan het roer staan. De Dag moet een jaarlijks terugkerend fenomeen worden.

EDDIE DETERMEYER PRESENTEERT ZIJN BOEK OVER JIMMIE LUNCEFORD

Jazzjournalist Eddy Determeyer presenteert 7 februari in Paradiso zijn nieuwe boek 'Rhythm is our Business: Jimmie Lunceford and the Harlem Express'. Als opmaat vindt op de ConcertZender een 'Battle of the Bands' plaats tussen de orkesten van Duke Ellington en Jimmie Lunceford. In de nacht van 30 op 31 januari trekken deze bands op de plaat ten strijde, zoals ze dat zo'n zestig jaar geleden in de zaal deden.

De radio-uitzending zal tussen 2.00 en 7.00 uur plaatsvinden. De luisteraars (zoals vroeger de dansers) mogen bepalen wie de winnaar is en kunnen via de telefoon of e-mail hun stem uitbrengen. Eddy Determeyer, Simon Korteweg en Bert Vuijsje zijn de samenstellers van de 'Battle'.

De boekpresentatie is onderdeel van de Streamlined Rhythm Revue, met leden van The Beau Hunks onder leiding van Robert Veen, die de originele arrangementen van het Lunceford orkest uitvoeren. Er wordt gedanst door de Cotton Club Lindy Hop Dancers.

The Harlem Express, het orkest van Lunceford, gold in de jaren dertig als gelijkwaardig aan dat van Duke Ellington. Lunceford was vooral populair bij de zwarte bevolking, terwijl Ellington zich op de blanke markt richtte. De bigband van Jimmie Lunceford sloeg een brug tussen de vooroorlogse swing en latere stijlen als rhythm & blues en bebop.

'Rhythm is our Business: Jimmie Lunceford and the Harlem Express' (ISBN-13: 978-0-472-11553-2) is een uitgave van de Michigan University Press.

REGISTRATIE BOOGIE WOOGIE FESTIVAL HOLLAND 2006 OP DVD UIT

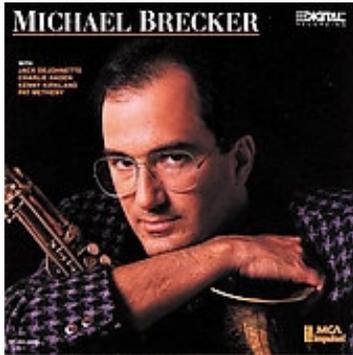
Op de nieuwe locatie van het Boogie Woogie Festival Holland, De Heerlijkheid te Ermelo, is 28 januari een dvd met een registratie van de festivaleditie 2006 gepresenteerd. In Noordwijk traden toen onder anderen de pianisten Bob Seeley, Jaap Dekker en festivalorganisator Martijn Schok op.

Op de dvd zijn ook de pianisten Frank Muschalle, Fabrice Eulry, Julian Phillips, zangeres Greta Holtrop en saxofonist Rinus Groeneveld te zien. Het Boogie Woogie Festival Holland 2007 zal plaatsvinden op zaterdagavond 10 maart 2007.

www.boogiefestival.nl

IN MEMORIAM

Door Han Schulte

MICHAEL BRECKER: TENORIST DIE STILSTAAND VOORUITGING

Michael Brecker, de boomlange tenorist die een indrukwekkende carrière in het laatste kwart van de vorige eeuw realiseerde, is op 57-jarige leeftijd in New York overleden aan leukemie. Brecker (1949–2007) stuwde een complete generatie jonge musici naar een nieuwe horizon in een periode waarin de jazzontwikkeling min of meer sur place stond. Een veelgevraagd en veelzijdig sessiemuzikant in pop (van John Lennon tot Eric Clapton) en jazz (van Charles Mingus tot Charlie Haden), in binnen- en buitenland – alhier bij Chris Hinze en Jan Akkerman – die pas op 38-jarige leeftijd zijn eerste album als leider lanceerde. Een voortreffelijk improvisator, die met een fraaie, heldere – live licht nasale – sound op tenor razendsnel en roerloos soleerde, ogen gesloten, maar oren wijd open. Een bescheiden muzikant, die de jazz vooruitdruwde, een bakken voor conservatoria, maar zelf gewoon leerling bij een niet nader genoemde andere grootmeester. Een Coltrane- en rhythm & bluesbewonderaar, een zoeker in zijn solo's en een bruggenbouwer tussen jazz, fusion, pop en funk. Een perfectionist, die ernstig ziek twee weken voor zijn dood het laatste album afrondde en onlangs onverwacht een kort gastoptreden bij Herbie Hancock volbracht. Een allround musicus, die de jazz een nieuw, 'cool' platform gaf.

Een internetoproep vorig jaar van zijn vrouw, waarin om een zeldzaam type beenmergdonor werd gevraagd, was de inleiding tot de laatste fase van zijn leven. Michael leed aan MDS, waaruit leukemie kan ontstaan. Met broer Randy (trompet) groeide hij op in een muzikaal gezin in Philadelphia. Naast Coltrane waren Wayne Shorter, Miles Davis, Clifford Brown en Cannonball Adderley inspiratiebronnen. Gestart op drums en daarna klarinet schakelde Mike, zoals hij zich ook noemde, over op altsax om uiteindelijk in de tenorsax zijn alter ego te vinden. Op 18-jarige leeftijd vertrok hij naar New York om met Randy en drummer Billy Cobham in 1970 de groep Dreams op te richten. Dreams werd een voorloper van fusion: de blazers werden gesteund door rockritmes en elektronische jazzriffs. Een jaar later stapte hij met Randy over naar pianist Horace Silvers bop-kwintet. Vervolgens ging hij met fusiedrummer Billy Cobham op tournee en trad met hem in de zomers van 1974 en 1975 in Amsterdam op in respectievelijk Paradiso en het Concertgebouw. In 1975 vormde hij met Randy de Brecker Brothers Band. Deze groep trok zes jaar de wereld rond en maakte zes albums. Een

thuisbasis werd door de broers gecreëerd in Manhattan, waar zij van 1977 tot 1985 de Seventh Avenue South club runden. Aanvankelijk een hotspot voor jazzrock, later open voor beboppers als Art Blakey en bigbandleiders als Gil Evans. Daar ontstond Steps – later Steps Ahead – met allrounder Mike Mainieri. Een Japanse producer lokte hen voor een tournee naar Japan. Michael zou hier in 1986 terugkeren met Steps Ahead en een jaar later met het Herbie Hancock Quartet. Daarnaast was hij een veelgevraagd sessiemuzikant. In totaal werkte hij mee aan ruim negenhonderd albums, bij onder anderen Frank Zappa, Frank Sinatra en James Brown. Hij ontving hiervoor elf Grammy Awards. Voor jazzliefhebbers kwam de ware tenorist te voorschijn in de cd 'Michael Brecker' (zie afbeelding), die in 1987 verscheen en door DownBeat en Jazziz gekozen werd tot 'Jazz Album of the Year'. Met name de bonustrack 'My One and Only Love' met een minutenlange, onbegeleide tenorsolo reikte aan het niveau van Coleman Hawkins 'Body and Soul'. Ook zijn optredens op North Sea en Drum festivals maakten grote indruk. Een gewaagd, maar geslaagd album was in 2001 'The Ballad Book'. De virtuoze cd 'Wide Angles' uit 2003 met een vijftienmans orkest liet invloeden van Gil Evans en Coltrane horen. Een reünietournee met Steps Ahead moest in 2005 worden afgelast wegens Breckers afnemende gezondheid. Een triest en ongewenst vroeg einde van een unieke carrière.

NIEUWSFLITSEN

Utrechts Jazz Orkest – Het Utrechts Jazz Orkest (UJO) bestaat dit jaar veertig jaar en viert dat jubileum op zaterdagavond 31 maart. Voor die avond staat onder meer een optreden op het programma met Eric van der Wurff, voormalig pianist van het UJO. Hij componeert speciaal voor die gelegenheid een nieuw stuk.

Nopera – In Brugge is 26 januari het stuk Nopera van pianist Michiel Braam in première gegaan. Het is een 'improvisatieopera'. De teksten zijn geschreven in een zelf ontworpen taal zonder betekenis, en de muziek bestaat niet uit één lange partituur maar uit een aantal kleine composities die op allerlei manieren, en steeds in een andere volgorde, gespeeld kunnen worden. Braam voert het stuk uit met Lucia Meeuwssen, Vera Westera, Sean Bergin (zang), het Zapp String Quartet en zijn Trio BraamDeJoodeVatcher. In februari is Nopera een aantal malen in ons land te zien. VPRO's Vrije Geluiden bestaat 11 februari aandacht aan het project. Ook wordt het stuk uitgevoerd in Parijs en Wenen. (www.michielbraam.com)

ACT – Het Duitse label ACT viert in maart het vijftienjarig bestaan. Dit wordt luister bijgezet met een tentoonstelling van werken uit het kunstbezit van eigenaar Siegfried Loch. Deze vindt plaats in het Neuen Museum Weserburg in Bremen. Tot juli zijn onder de titel 'Paint it Blue' zestig stukken te zien uit de ACT Art Collection. Bij de opening op 10 maart zal onder anderen Nils Landgren optreden.

Jimmy Cheatham – Trombonist Jimmy Cheatham is 12 januari overleden. Hij is 82 geworden. Cheatham speelde onder meer bij Duke Ellington, Count Basie en Ornette Coleman.

STRAIGHTAHEAD

Door Jaap Lüdeke

ORAL HISTORY FROM NEW YORK

Evenals vorige jaren heeft het Amerikaanse radiostation WBGO ter gelegenheid van de conferentie op naam van de International Association for Jazz Education (IAJE), begin deze maand in New York, weer een aantal interviews met musici op haar site gezet. Michael Bourne stelde de vragen. Hierna volgen de gedeeltelijk vertaalde antwoorden.

Drummer **Roy Haynes**, in maart wordt ie 82 jaar, vertelde dat hij onlangs gedurende twee uren door bassist Christian McBride was geïnterviewd. Van de beeldopname verschijnt op termijn een dvd. Op 11 februari worden de Grammy's bekendgemaakt. Het is dan de eerste keer dat een drumsolo zal worden bekroond. Genomineerd in die categorie is Roy's solo in 'Hippity-Hop'. Het staat op zijn Dreyfus-cd 'Whereas'. Roy drumde in de jaren veertig als jongeling bij het orkest van Luis Russell. "We learned on the bandstand. Luis told me: "when you get lost, roll!"

Altsaxofonist **Phil Woods** (1931) kreeg de felicitaties van Michael Bourne voor zijn benoeming tot Jazz Master door de National Endowment for the Arts. Die onderscheiding is goed voor 25.000 dollar. Na de felicitaties van Bourne was het eerste wat Woods vroeg: "Where's the cheque?" Woods eerste leraar was Harvey LaRose. Van hem kreeg hij uitgeschreven solo's van Benny Carter, maar toen hij Parker hoorde was het ineens allemaal duidelijk. "The reflective and the passionate one", zo refereerde Woods aan respectievelijk Carter en Parker.

Rietblazer en gongspeler **Joe Lovano** (1952). Het lag in de bedoeling dat Lovano met pianist Hank Jones tijdens de conferentie van de IAJE een duet zou spelen. Jones was echter nog in Japan en dat ging dus niet door. Lovano speelde toen maar solo. In mei verschijnt bij Blue Note de cd van het duo Lovano/Jones. Alweer de vierde schijf van Lovano waarop de pianist aanwezig is. Er is ook een eerbetoon aan Billy Strayhorn in de maak. Medewerking daaraan verleent onder anderen zanger Elvis Costello. Hij schreef zelfs een tekst op Strayhorns dramatische stuk – gecomponeerd op zijn sterfbed – 'Bloodcount'. Costello noemt het nu, veronderstelde Lovano, 'My Flame Turned Blue'.

Zanger **Tony Bennett**. Je zou het niet meteen verwachten van iemand die "een vitaal orgaan achterliet in San Francisco", maar Tony is een onvervalste jazzcat. "Yeah, I started singing the blues while I was in the army. Later on, I found the best teachers in 52nd street. They were Art Tatum, Errol Garner and Billie Holiday. Moreover I had another teacher living across the street. There, after 3 o'clock when the clubs went dark, the musicians like Miles Davis came in to jam until midday; that sun!" Bennett vertelde ook de 'honey-sound' van Stan Getz te hebben geïmiteerd. Nog steeds neemt hij zangles. "I sing in an improvised way, learning what to leave out, and what to put in." Ronduit trots is hij op het feit dat The Smithsonian American Art Museum in Washington, D.C. onlangs een schilderij van hem heeft aangekocht. De nu 80-jarige Tony Bennett schildert al jaren en is een verwoed sporter.

Saxofonist/fluitist **Frank Wess**. Op 3 januari kreeg hij, na hartklachten, een buisje geïmplanteerd; een dag later – zijn 85ste verjaardag – stond Frank weer op straat maar moest op doktersadvies wel zijn optreden van 7 januari in het Bimhuis voorbij laten gaan. "Al in 1940 zat ik een half jaar in het orkest van Blanche Calloway. Belangrijk voor mij was ook de band van Billy Eckstine met al die stersolisten. Met Bull-moose Jackson maakte ik drie trips naar het Zuiden maar ik had er daarna schoon genoeg van. Gedurende vijf jaar ging ik op fluitles, eerst op school omdat er geen geld was voor privéles, later kreeg ik wel les van de allereerste jazzfluitist Waymon Carver. We speelden duetten. In 1953 ging ik naar Count Basie, Billy Eckstine had me daar aanbevolen."

*

STRAIGHTAHEAD CD VAN DE MAAND FEBRUARI

DICK DE GRAAF QUARTET
Moving Target
Soundroots Records 02

De veelzijdigheid van saxofonist/componist Dick de Graaf (1954) blijkt uit zijn lijvige opsomming van de elementen die in De Graafs muziek zijn geslopen. Ga maar na: jazz, pop, klassiek, Ellington, Stevie Wonder en Franz Schubert vormen de basis.

Ter gelegenheid van zijn 25-jarig jubileum is zojuist de splinternieuwe cd 'Moving Target' verschenen. Uit het tegenwoordig in ruime mate aanwezige Nederlands jazztalent koos de jubilaris de aan gezag winnende pianist Jeroen van Vliet, bassist Guus Bakker en de inspirerende drummer Pascal Vermeer. Tezamen vormen ze een uitstekend kwartet dat soepel omgaat met de composities en arrangementen van de leider; solistisch genereren ze het juiste gevoel van zelfstandigheid.

Dick de Graaf, vet van toon op sopraan- en tenorsaxofoon, blijkt al die bovenvermelde invloeden goed te camoufleren waardoor de eigen inbreng in bijna alle opzichten toch ruim baan krijgt. Zijn legio optredens in het buitenland en de waardering daar, lopen niet synchroon met de aandacht die hij in Nederland krijgt. Die conclusie leidde, vooral ook op artistieke gronden, tot de uitverkiezing van 'Moving Target' tot de Straightahead cd van de maand februari.

Tracks van deze cd zijn in februari te horen in het programma 'Lüdeke Straightahead', wekelijks op de ConcertZender (zaterdag 17.00 uur).

*

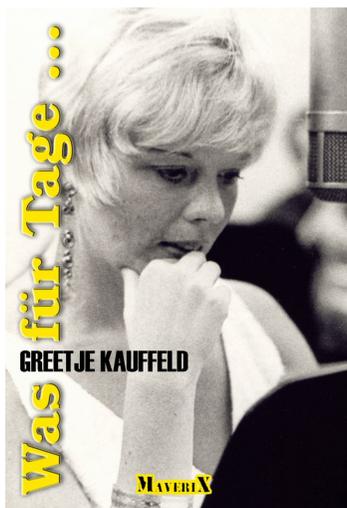
WIM BOTH NAAR WDR BIG BAND

Wederom verhuist een Nederlandse trompettist naar de solide WDR Big Band in Keulen. Het is de veelgevraagde Wim Both die evenals zijn al eerder benoemde collega Rob Bruynen straks in het bezit is van een vaste baan bij het orkest. Dat geldt trouwens ook voor drummer Hans Dekker. Aanvankelijk was het de bedoeling dat Both per 1 januari in dienst zou treden maar de rompslomp met vergunningen en dergelijke vergde wat meer tijd, zodat de eervolle aanstelling nu 1 februari ingaat. Die vertraging had onder meer te maken met het overleggen en goedkeuren van een door de Duitsers vereist bewijs van goed gedrag.

Jaap Lüdeke is jazzjournalist en presentator/samensteller van het wekelijkse programma 'Lüdeke Straightahead'.

JAZZ OP PAPIER

Door Jan J. Mulder

GREETJE KAUFFELD: ICH HABE IMMER NUR SINGEN WOLLEN

Is Greetje Kauffeld een jazz-zangeres? Paul Kuhn: "Greetje is iemand die werkelijk swingt." Televisie-entertainer Götz Alsmann, de man met dat rare pruikje: "Greetje is van alle schlagerzangeressen uit de jaren zestig de jazzigste." En Greetje zelf? "Ik zie mij niet als jazz-zangeres, maar als iemand die songs op een jazzige manier kan vertolken." Lezen we wat zij als docent haar leerlingen bijbrengt, dan zitten we toch aardig in de jazzhoek: 'hoe benader je een bepaald lied, wanneer kun je ademen, hoe rek je een regel, hoe leer je timing, hoe werk je met dynamiek en ga je met stilte om?' Het zijn uitspraken uit haar pas verschenen, Duitstalige autobiografie 'Was für Tage ...'.

Precies vijftig jaar geleden was ze voor het eerst officieel voor de radio te horen. Dat gebeurde in een uitzending van de Skymasters, toen onder leiding van Bep Rowold. Hij had haar ontdekt en hij was het ook die haar omdoopte, want Kloet vond hij geen echte naam voor een zangeres. Kauffeld was de naam van haar opa van moeders kant. Die naamsverandering bleek Greetje in haar latere carrière nog goed van pas te komen, gezien de klank die zeker Duitsers vertrouwd in de oren klonk. En haar eerste optreden in Duitsland kon niet sneller: al de volgende dag stond ze in een carnavalsshow in Keulen! Kennismaking met Kurt Edelhagen en deelname aan het Eurovisie Songfestival legden de kiem voor haar verdere loopbaan in het Duitse schlagercircuit. Ze verhuisde er zelfs voor naar Ditzingen, bij Stuttgart. Duitsland was haar werkterrein tot eind jaren zestig, toen ze Joop de Roo had leren kennen en bij hem introk. De Roo vervulde diverse functies bij de omroep en omdat Greetje nu minder van haar eigen inkomen afhankelijk was, durfde ze wat meer de jazzrichting op te gaan. Echter niet nadat ze wat zanglesen had genoten van Lex Karsemeijer. Ze zong een paar nummers met de Diamond Five, er kwam een bigband-lp met arrangementen van Jerry van Rooijen en Rob Pronk, getiteld 'And Let the Music Play', en in 1976 een hommage aan trompettist Clifford Brown, 'He Was a King Uncrowned'. Over de lp 'Some Other Spring', die ze opnam met Phil

Woods, wordt niet gerept. Recenter is de langdurige samenwerking in trioverband met gitarist Peter Nieuwerf en saxofonist Ruud Brink, later Jan Menu. En dan is er toch weer de connectie met Duitse artiesten, onder wie Paul Kuhn. Met deze pianist/arrangeur, wiens eigen autobiografie op het punt staat te verschijnen, bestaat de samenwerking al langer dan veertig jaar.

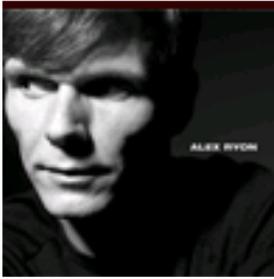
In het boek zijn haar wederwaardigheden allemaal keurig geordend. Ieder hoofdstuk is voorzien van een slotzin die doet uitzien naar het volgende. Telkens als zich een nieuwe naam aandient, wordt die geïntroduceerd door even een stapje terug te doen. Zoals bij de Skymasters, waarvan ze het begin memoreert als The Red, White and Blue Stars in 1946. Zo ook bij Kurt Edelhagen, Rob Pronk en anderen. Naast de muzikale verrichtingen schroomt ze niet ook een deel van haar persoonlijk leven prijs te geven en dat leidt tot een redelijk groot huisje-boompje-beestje gehalte. Zoals haar verliefdheden – haar eerste, in Vlissingen, gold dichter Hans Verhagen – en ze is niet te beroerd om van haar vriendjes ook minder gunstige kanten te belichten. Daar is de sterke band met haar moeder, die ook later nog veel voor haar heeft betekend. Het zingen zat er al vroeg in en ze verzamelde alles van Doris Day. Thuisgekomen van een proefopname die ze had gemaakt voor Minjon, de jeugdromeroep van de AVRO, en die 's avonds zou worden uitgezonden: "Ik probeerde wat te lezen, wat met mijn moeder te kletsen, maar was met mijn gedachten helemaal bij de radio. Om 18.55 uur ging ik voor de radio zitten, een grote, donkerbruine Grundig, met daarop een ingelijste foto van Doris Day. Terwijl Doris op haar fan neerkeek, begon ik de minuten te tellen." Verderop in het boek is zelfs een apart hoofdstuk ingelast voor haar ontmoeting met Doris in Amerika. In het laatste hoofdstuk gaan we zweven: "Wenn man soweit ist, dass man die Erleuchtung erfahren hat, braucht man nicht mehr die Dinge zu erleben, mit denen wir konfrontiert werden. Man wird dann nicht mehr wiedergeboren, sondern man ist endlich eins mit dem grossen Ganzen." enz. enz. Achterin bevindt zich een aanzet tot een discografie, die een basis kan vormen voor een echte, en dan graag met exacte data en bezettingen. De foto's moeten het doen zonder onderschriften, maar met enige moeite zijn de meeste afgebeelde personen uit de tekst te halen. Opvallend is het aantal afgedrukte songteksten zonder verantwoording; als dat maar goed gaat ... Mocht het tot een Nederlandse vertaling komen, wat wel te hopen is, corrigeer dan de namen van Dick van der Capellen, Ger Daalhuizen, Michel van der Plas, Rita van Schaik en Karel van der Velden, maak van de inmiddels overleden Svend Asmussen een Deen (staat nu als Zweed geregistreerd) en voeg een personenregister toe.

Greetje Kauffeld, aufgezeichnet von Ingo Schiweck. Was für Tage ... : die Memoiren. – Düsseldorf : MaveriX, 2006. – 213 pag. : ill. – ISBN 3-9810957-2-3 softc. Prijs 19,90 euro

UITZENDING GEMIST?

Jazzprogramma van de ConcertZender gemist? Geen probleem! Het is nu mogelijk om via de website www.concertzender.nl een groot deel van de programma's tot een maand na uitzending alsnog te beluisteren. Klik op het kopje 'Uitzending gemist' en kies vervolgens voor het genre jazz.

CD-RECENSIES

ALEX RYON
Alex Ryon
Soph records

'Alex Ryon' is het debuut van zanger Alex Ryon. Een album met nummers variërend van jazzy gearrangeerde popsongs tot ingetogen gezongen ballads. Niet om hem meteen een label te geven maar om enigszins te kunnen duiden hoe het klinkt, schieten namen als Gino Vanelli en James Taylor mij te binnen. Zijn stem heeft de 'soul' die we van Vanelli kennen en tegelijk dat bescheiden timbre van Taylor, van wie hij het 'Carry me on my way' zingt. Bijzonder aangenaam om naar te luisteren. Ondersteund door een keur van musici als Martijn van Iterson en Wim Bronnenberg op gitaren, Hans Vroomans op toetsen, Marcel Serierse en Chris Strik op drums, Tom Beek op sax en Udo Pannekeet op bas, die samen met Ryon ook de productie deed. Ingewijden zullen uit deze namen de 'The Pitch Pine Project' herkennen, de liveband van bassist Pannekeet. Ryon wist zich dus bij de opname van dit album omringd door mensen die vaker met elkaar speelden. Dat laat zich ook horen. Ryon zingt met een goede dictie, verstaanbaar en met gevoel voor tekstinhoud. Zijn fraseringen zijn adequaat en zijn timing is opmerkelijk goed. Zijn zangtechniek stelt hem onmiskenbaar in staat te zingen met 'groove'. Het is prettig om te merken dat hij niet zijn heil zoekt in groots aangezette gepassioneerde dramatiek maar juist op subtiele wijze de ruimte verkent. Bijzonder mooi is 'Faith' op muziek van Joshua Redman en met tekst van Ryon zelf. 'Alex Ryon' is een debuut waarmee je voor de dag kunt komen. (Frank Huser)

JON HENDRICKS
A Good-Git-Together
Pacific Jazz (Blue Note)

'I'll die happy', 'I will be the happiest cat in the graveyard' zong Jon Hendricks in zijn 38^e levensjaar op dit album 'A Good-Git-Together', dat in 1959 uitkwam als World Pacific lp. Hendricks is nu 85 en leidde op het North Sea Jazz Festival begin deze eeuw nog een masterclass. Een meester in vocalese zowel met het trio Lambert, Hendricks, and Ross (LHR) als op zijn debuutalbum, dat nu als cd verschijnt. Bij vocalese functioneert de stem als instrument met staccato gezongen tekst en snelle scat. Kort na de dood van Charlie Parker vielen alle monden open bij het eerste oorcontact met Dave Lambert, Jon Hendricks en Annie Ross via de radio of de plaat (hun concert op 2 maart 1959 in Londen werd helaas niet door een Nederlands optreden gevolgd). Dit goed getrainde ensemble vuurde met de snelheid van een mitrailleur strak gevocaliseerde versies van instrumentale solo's af waarvan Wardell Gray's solo in 'Twisted' een onvergetelijk

voorbeeld was. Naast het LHR-werk deed Hendricks ook solowerk, onder meer als gast bij bigbands. Hier heeft hij drie combinaties geformeerd met de vaste LHR-pianist Gildo Mahones en de vaardige gitarist Wes Montgomery als basis. Afwisselend zijn de altisten Pony Poindexter – Jons soul brother – en Cannonball Adderley van de partij. De laatste evenals zijn broer Nat (cornet) - onder pseudoniem wegens een platencontract bij Riverside.

Hendricks schreef zowel de muziek als de tekst voor 'Feed Me' op een riff basis, 'I'll die happy', 'Minor Catastrophe' met Armstrongelementen en 'I'm Gonna Shout' met een hoog Saintsgehalte, plus de titelsong. Daarnaast schreef hij de tekst voor Gigy Grice's 'Music in the Air' en 'Social Call', Randy Westons 'Pretty Strange', Gildo Mahones 'The Shouter' en Benny Golsons 'Out of the Past'. Speelt Pony een prominente rol, Cannonball is helaas alleen in 'Out of the Past' met een langere solo te horen na een fraai piano-intro. Het concept van dit album is tegengesteld aan de succesvolle LHR-albums. Hier geen strakke arrangementen, maar losse afspraken om de spontaniteit te bevorderen. En naast felle, snelle scats ook een ballad en medium tempo stukken. Een vocaal duet met Pony in het snelle 'Minor Catastrophe' verpast door de losse aanpak. Niet het pianospel van Gildo Mahones past hier het beste bij Hendricks stem, maar het uitstekende vibrafoonspel van Buddy Montgomery. Pacific eigenaar en producer Richard Bock had naast de uitgeschreven intro's en coda's van de hand van Mahones misschien enkele nummers volledig willen laten arrangeren, maar dat zou de spontaniteit niet ten goede zijn gekomen. Voorgangers van Hendricks, die binnen LHR de productiefste rol speelde, waren Louis Armstrong, Eddie Jefferson en King Pleasure, wiens 'Moody's Mood for Love' Jons eye-opener was. Navolgers waren onder meer de Franse groepen Blue Stars, Double Six en de meer op een jazzmatige vertolking van klassieke muziek gerichte Swingle Singers, waarvan Ward Swingle lid respectievelijk oprichter was.

(Han Schulte)

POW ENSEMBLE
Birdsong from Inside the Egg
X-OR
(www.powensemble.nl)

Bij het bespreken van deze cd voel ik me een beetje als een filmcriticus die een spannende thriller moet recenseren. Hoe vertel je er iets over zonder de verrassing weg te geven? Luc Houtkamp levert met 'Birdsong from Inside the Egg' zonder twijfel de verrassendste plaat van het afgelopen jaar af. De VPRO/Boy Edgar Prijswinnaar van 2005 staat bekend om zijn experimenten met vergaande saxofoontechnieken en elektronica. Die zijn hier her en der ook te vinden, maar de luisteraar die bekend is met zijn werk (en trouwens ook ieder ander) valt hier van de ene verbazing in de andere. Bizarre liedjes (zoals de titelsong, een New Orleans-dodenmars, maar dan vertaald in een soort jaren zeventig psychedelica, geïnterpreteerd op z'n 21ste eeuws), flarden madrigaal (met leden van het Nederlands Vocaal Laboratorium), tapdans als aansturing van elektronica, en bovenal veel humor. Aanstichter Luc Houtkamp houdt zich bescheiden op de achtergrond, en laat vocalisten Han Buhrs en Guy Harries, tapdanseres Marije Nie en trombonist Joseph Bowie hoofdrollen vervullen. Het resultaat is hilarisch, ontroerend, spannend, avontuurlijk en soms ook nog eens bloedstollend mooi. (Herman te Loo)

CD-RECENSIES VERVOLG

ROB VAN DE WOUW
Reboot your soul
Embrace Recordings

In de veelkleurige hectiek van het daglicht of in de door neonletters opgelichte nacht, altijd is er die 'vibe', die multiculturele energie die het karakter van een stad tekent. Dat is wat 'Reboot your soul' laat horen met een mix van funk, R&B, soul en jazz in het ritme van de haastige dag en de talmende nacht. Een plaat met dynamiek, met nummers die als moleculen bewegen in één groot organisch patroon. Met energie en met bedachtzame beschouwingen. 'Reboot your soul' is een optelsom van authenticiteit en passie met als uitkomst gedrevenheid. Wat twee jaar eerder begon met de maandelijkse Urban Jazz Sessions op het Rotterdamse Rotown poppodium, resulteerde in het eerste solo-album van trompettist Rob van de Wouw. 'Reboot your soul' is zijn persoonlijk statement, zijn liefde voor muziek met een ziel. Van funky nummers, met vette baslijnen doorregen met schelle trompettonen, tot ingetogen en gevoelig gespeelde en gezongen ballads. 'Reboot your soul' is als het panoramisch decor van een moderne stad waarin de variatie van massieve hoofdwegen, waar de 'beat' van snelheid en haast de maat dicteert, en intieme pleintjes en parken waar rust de 'mood' bepaalt. Een schitterend geïnspireerd solodebuut. Van de Wouw wordt op deze plaat vergezeld door Wiboud Burkens (Fender Rhodes, Hammond B3), Marc Bien (gitaar), Manuel Hugas (bas) en Cyril Directie (drums). Zijn muzikale partner Louk Boudesteijn (met wie hij het B&W Quintet vormt) is op enkele nummers gastspeler op trombone, evenals Benjamin Herman op de sax. (Frank Huser)

TRIO NUEVO
Jazz Meets Tango
Soundroots Records

Tenorsaxofonist Dick de Graaf is bepaald niet behoudend. Met diverse projecten toonde hij zich al een ondernemend musicus. Dit jaar is overigens zijn 25-jarig jubileum. Hij heeft zijn eigen muziek weten te combineren met die van Beethoven, Jimi Hendrix alsook met West-Afrikaanse en Turkse muziek. Ook was er een project rond componist Franz Schubert. Thans is De Graaf het brein achter Trio Nuevo, bestaande uit violist Michael Gustorff, accordeonist Hans Sparla en saxofonist Dick de Graaf. Gastzangeres is Sandra Coelers. Op het welbekende 'Libertango' van Piazzola en tevens het openingsnummer van de cd, wordt de titel van het album duidelijk; de klassieker wordt door de muzikanten op een improviserende manier gespeeld. 'Jazz Meets Tango' benadert de tango vanuit de Europese jazz. De standards; tango's en milonga's werden door Dick de Graaf en Hans

Sparla gearrangeerd en voorzien van jazzy improvisaties. Drie composities zijn van De Graaf zelf. Het is niet te horen dat hij een nuchtere Hollander is. Bij oppervlakkige beluistering blijkt de accordeon op te vallen. Natuurlijk wordt dit instrument veel gebruikt in de tangomuziek. Maar bij aandachtig luisteren is de combinatie met viool en saxofoon heel interessant. Door deze setting klinkt de tango vooral intiem. Op een aantal stukken horen we ook zangeres Sandra Coelers. Zij heeft zich gespecialiseerd als zangeres en gitarist in Argentijnse liederen en gitaarritmes. Haar altstem vertolkt gloedvol de teksten van Horacio Ferrer en Jorge Luis Borges. Het trio wijkt niet veel af van het oorspronkelijke idioom, maar weet respectvol een link te leggen tussen de tango en moderne jazz. Trio Nuevo is opgenomen in de serie 'Jazzimpuls' en zal dus het komende jaar op diverse podia te zien zijn.

(Peter J. Korten)

FRANK LOCRASTO
When you're there
MaxJazz

De jonge Amerikaanse pianist Frank LoCraсто (1983) houdt van muziek. Dat is nog niet hetzelfde als goed kunnen spelen. Net zoals virtuositeit en geïnspireerd spel niet altijd gelijk op gaan. Bij LoCraсто gaan deze facetten wel samen, luisterend naar zijn debuut 'When you're there' met negen composities van eigen hand. In 2001 verhuisde LoCraсто van Garland Texas naar New York om er te studeren aan The New School for Jazz and Contemporary Music. Kort daarop waren het gitarist Pat Martino, die hem vroeg voor zijn wereldtournee, en trompettist Jeremy Pelt, die hem opnam in zijn kwartet, die hem stimuleerden in zijn ontplooiing. Een ontwikkeling die hem niet alleen tot veelgevraagd pianist bracht maar hem ook in staat stelde zijn spel en compositorische vaardigheden op een hoger plan te brengen. Getuige de lineries bij de cd is voor LoCraсто muziek in het bijzonder een expressie van persoonlijke emotie. Waarmee zijn album ook vooral een persoonlijk visitekaartje is geworden, dat laat horen hoe muzikaal LoCraсто is. Het zijn voornamelijk de sfeervolle met strijkarrangementen gespeelde ballades die zo aansprekend zijn. Zorgvuldig gecomponeerde nummers met mooie melodieën. Het spel van LoCraсто op dit debuut is meer bedachtzaam dan zoals we dat van hem kennen bij het kwartet van Jeremy Pelt. Het zijn de subtiele nuances die de klankkleur bepalen, de details en de fijnzinnige uitwerkingen van de thema's. 'When you're there' is een toonbeeld van een evenwichtige beschouwing en een mooie illustratie van het lyrisch talent van LoCraсто. De bezetting op de cd is LoCraсто op piano, Mike Moreno op elektrische en akoestische gitaar, Chris Cheek op tenor- en sopraansax, Tommy Crane op drums en Ben Street op contrabas. Op vier van de negen nummers is een strijkensemble te horen. (Frank Huser)

ingezonden mededeling

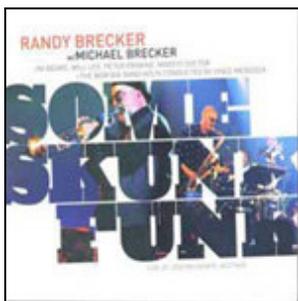
Iedere vrijdagavond van 22:00-24:00 uur:
jazz@vpro op de Concertzender Nieuwe Stijl.
 Te beluisteren via de kabel, digitale radio, satelliet
 én internet:
 zowel live-streaming als achteraf on demand:
www.vpro.nl/jazz

DVD-RECENSIES

JAZZMANIA Live in het Bimhuis & Serious Fun www.jazzmania.nl

Er zitten maar liefst twee dvd's in de verpakking. De eerste, 'Live in het Bimhuis', bevat het jubileumconcert vanwege vijftien jaar Jazzmania Big Band, zijnde een registratie uit 2004 met de gasten Benny Bailey, Joris Roelofs, Loet van der Lee en Ben van Gelder. De tweede dvd is van 2006 en toont een documentaire over orkestleider/docent en componist Peter Guidi. Titel is 'Serious Fun', de regisseur is Jellie Dekker. Ook Benjamin Herman verleende medewerking. Al met al een uiterst sympathieke mix van jeugd in opleiding en Nederlandse profs. Wat de eerste dvd uitzonderlijk maakt is de aanwezigheid van trompettist wijlen Benny Bailey. Is er wel ander recent beeldmateriaal van hem? Het materiaal varieert van Horace Silvers 'Doodlin' via 'Groovin' High' van Dizzy Gillespie tot 'Splanky' van Neal Hefti. De Nederlandse arrangeurs zijn Rob Madna, Johan Plomp, Rob Horsting en Rob van Bavel. Ik ben benieuwd wie van de 'Juniors' straks triomfen vierend met dankbaarheid zullen terugdenken aan de 'Jazzmania'-tijd. En orkestleider Peter Guidi? Die verdient zo langzamerhand voor zijn onuitputtelijke bron van inspiratie een of andere onderscheiding. (Jaap Lüdeke)

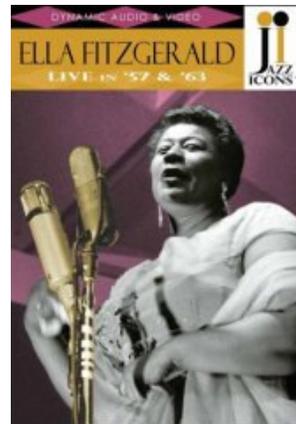

RANDY BRECKER w/MICHAEL BRECKER The WDR Big Band Live at Leverkusener Jazztage Some Skunk Funk BHM

En nog net voor tenorist Michael Brecker op 13 januari overleed was er, naast de cd 'Some Skunk Funk', plotseling een dvd met dezelfde naam van dat concert in het Duitse Leverkusen. De talrijke fans en saxofoonspelende volgers

zullen zich vergapen aan deze verzorgde productie. Muziek, geluid, beeldverslag en de toffe solobijdragen gaan alle hand in hand. Naast het concert van 11 november 2003, zeventig minuten lang, zijn er gedurende drie kwartier ook nog specials te zien in de vorm van repetitiebeelden en interviews. Een ding is zeker, Michael Brecker heeft met saxofoon meer te vertellen dan zonder. Wel wil hij nog kwijt dat dit samen-zijn een 'celebration' is van Randy's composities. Tamelijk complexe werken zijn het van de trompettist, waarvoor orkestleider Vince Mendoza met zijn arrangementen die complexiteit volledig handhaafde en zelfs hier en daar nog wat uitbouwde.

Gelukkig is deze dvd een gelegenheid om, naast het gedegen solowerk van Randy, ook Michael Brecker bezig te zien. Zijn solo in het titelstuk is genomineerd voor een Grammy. De voorspelbare uitslag volgt 11 februari. Refereert een riedel in dat thema - 'Some Skunk Funk' - niet aan 'Miles Mode' van John Coltrane? (Jaap Lüdeke)

ELLA FITZGERALD Live in '57 & '63 Jazz Icons (56') TDK

Tot nu toe is zonder enige twijfel de serie Jazz Icons veel lof toegezwaid. In JazzFlits nr.17 van 12 november vorig jaar is op pag. 4 al een groot deel van de totaal negen dvd's met enthousiasme besproken. Nu kwam plotseling deze 'Live in '57 & '63' van Ella Fitzgerald uit de lucht vallen. Het leuke van de opnamen is dat we Ella treffen in haar hoogtijdagen. Ze swingt, heeft er zelf lol in en fraseert voortdurend tot ver achter de komma. 'It don't mean a thing' is maar een voorbeeld. In 'Angel Eyes' zit het rustige begin van de dvd. De aangegeven duur slaat op twee concerten. In België zong ze met Don Abney, Ray Brown (Ella's ex-), Herb Ellis en Papa Jo Jones. In het Ellingtonstuk speelt Oscar Peterson en is ook Roy Eldridge van de partij. Voor het Zweedse concert (studio) had ze de beschikking over Tommy Flanagan, Jim Hughart, Les Spann en Gus Johnson. In dezelfde serie Jazz Icons zijn ook dvd's verschenen van Louis Armstrong, Count Basie, Thelonious Monk en Buddy Rich. Met een nauwelijks te onderdrukken nieuwsgierigheid is het moeilijk wachten op de in het vooruitzicht gestelde nieuwe worp van dit buitengewone kaliber dvd's. Meestal zijn het ook nog nooit eerder verschenen Europese tv-opnamen. (Jaap Lüdeke)

CONCERTVERSLAGEN

AD COLEN QUARTET

Ad Colen Quartet (foto: pr Ad Colen)

Bezetting: Ad Colen (ts, ss), Rob van Bavel (p), Erik Robaard (b) en Jasper van Hulten (dr).

Datum en plaats: 5 januari 2007, Harmonie te Leeuwarden.

EEN TENORQUARTET MET VEEL VERHALEN

Een kwartet, aangevoerd door een tenorsaxofonist, moet opboksen tegen een aantal beroemde voorgangers. Het getuigt dus van lef en zelfvertrouwen als je als eenzame solist met een begeleidingstrio gaat optreden. Trompettist Ad Colen doet dat al een jaar of tien. En hoe. Vol zelfvertrouwen vertelde een lyrische Colen in Leeuwarden regelmatig een goed te volgen verhaal. Groovend, spannend, teder en opwindend was hij. Gelukkig niet tegelijkertijd.

Naar aanleiding van een concertreeks in Indonesië had pianist Rob van Bavel een compositie geschreven, gebouwd op de toonladder van het gamelanspel. Los van dat muziketechnische uitgangspunt hoorde je de nachtelijke Indonesische sfeer in het stuk terug. In 'System Overload' kwam de 'overload' tot uiting in pianist Rob van Bavel's obligate begeleiden van de spannende en groovende solo van Ad Colen. Dat deed hij met een enkel repeterend akkoord. Dat akkoord werd wel spannend gebracht: het varieerde voortdurend van klankkleur. Een typisch voorbeeld van de rijkdom van het spel van deze pianist.

De jonge drummer Jasper van Hulten speelde strak en een beetje 'poppy'. Dat is niet vervelend bedoeld: met veel gevoel voor de compositie en genuanceerd vulde hij de muzikale ruimte in en zorgde ervoor dat de solist zijn lijnen goed kon uitwerken en in zijn spel kon ademen. Zijn drumsolo in het slotstuk was daar een mooi voorbeeld van: met weinig middelen wist hij een mooie spanningsboog op te bouwen. Met een gek loopje verbeeldde bassist Erik Robaard in 'Turkey walk' hoe een kalkoen liep. Jammer dat zijn bas wat donker afgesteld was. Bij een bassolo wreekte het zware geluid zich wel: de tonen bleven vervelend plakkerig aan de snaren zitten.

Op een gegeven moment bouwde Ad Colen in een sierlijk gespeelde ballad rond een mooi motiefje met liefde en tederheid een prachtig stuk muziek op. In de afkondiging vertelde hij dat het een compositie was van de Limburgse slagwerker Geert Roelofs met als titel 'Aagje'. Het is opgedragen aan zijn overleden zus. Dat maakte de muziek achteraf nog intenser. Voor mij, als familielid van Geert, was 'Aagje' het hoogtepunt van het concert. (Hessel Fluitman)

JESSE VAN RULLER/BERT VAN DEN BRINK DUO EN MUZYKA MET FRANCIEN VAN TUINEN

Bezetting: Jesse van Ruller (gt), Bert van den Brink (p); Muzyka: Francien van Tuinen (zang), Jesse van Ruller, Maarten van der Grinten (gt), Jeroen Vierdag (b), Bart Fermie (perc) en Sebastiaan Kaptein (dr).

Gehoord en gezien: vrijdag 12 januari 2007, Schouwburg De Lawei in Drachten.

Jesse van Ruller/Bert van den Brink

Het was voor Jesse van Ruller toch wel een beetje anders, vrijdagavond 12 januari. Hij had al meerdere keren met Bert van den Brink samengespeeld, maar sinds 8 januari was deze pianist een kersverse VPRO/Boy Edgar Prijswinnaar, onder jazzmusici ook wel BEP genoemd. Vandaar dat Van den Brink tijdens het concert een toespeling op het Friese 'beppe' maakte.

Het is tekenend voor Bert van den Brink dat hij zich in de groepen waarin hij speelt, weinig of niet als leider manifesteert, maar zich vooral begeleidend opstelt. In die rol is hij nadrukkelijk aanwezig: als aangever en uitdager om zijn collega's alert te houden, of desnoods als pestkop om ze voor problemen te plaatsen. Daarbij is hij er wel altijd op gericht om ze zo goed mogelijk door het stuk te loodsen. Tijdens het spel met Jesse van Ruller hupte het lijf van de pianist op de pianokruk. Je voelde de muzikale spanning. Van den Brink probeerde de gitarist zo goed mogelijk partij te geven. In zijn zwaaiende, luisterende hoofd zag je als het ware de radertjes op topsnelheid werken om het spel van de gitarist met de juiste akkoorden te ondersteunen, om er de juiste kleuring onder te zetten. Het was een genoegen om hem te volgen op zijn tocht over te toetsen, op weg naar de gearrangeerde afspraakjes. Het concert sloot af met een overdonderende versie van het aloude 'Love for sale' van Cole Porter, razendsnel en in 7/8. Van den Brink kreeg het ook nog voor elkaar om de akkoorden even lekker te laten wringen. Prachtig om mee te maken.

Na het concert vertelde Bert van den Brink mij dat hij het juryrapport had gelezen als een precieze persoonsbeschrijving. Weliswaar met hier en daar een overdreven zinnetje, maar verder kon hij zich er wel in vinden. Hij is heel gelukkig met de prijs, die hij als een bevestiging van zijn muzikale manier van werken ziet, meldde hij.

Muzyka

Na de pauze keerde Van Ruller terug en speelde hij in Muzyka een hoofdrol naast zangeres Francien van Tuinen, opgegroeid in Oosterwolde. Zij hebben dit project, waarin teksten van de zangeres zijn geschreven op arrangementen van klassieke stukken, samen vormgegeven. Jesse van Ruller en tweede gitarist Maarten van der Grinten hadden de taken over en weer mooi verdeeld. Het was jammer dat de zang wat te luid was afgesteld, waardoor stem en begeleiding niet mooi samenvloeiden.

De song 'Falling', gebaseerd op een compositie van Skriabin, was een voorbeeld van een lenig stuk muziek. De 'Gymnopédies' van Satie gaven veel mogelijkheden tot soleren. En 'Lament', op melodie van Robert Schumann, was heel warm. Al kwamen sommige songs en melodieën wat statisch over, Muzyka is toch een bijzonder geslaagde vermenging van klassiek en jazz.

(Hessel Fluitman)

CONCERTVERSLAGEN VERVOLG

VINCENT COURTOIS, SYLVIE COURVOISIER EN ELLERY ESKELIN

Bezetting: Vincent Courtois (cello), Sylvie Courvoisier (p) en Ellery Eskelin (ts).

Datum en plaats: 20 januari 2007, Jazz International Rotterdam, Lantaren – Venster te Rotterdam.

MUZIEK OM TE ZIEN

Twee dagen na hun optreden in het Bimhuis, speelde het trio van cellist Vincent Courtois, pianiste Sylvie Courvoisier en tenorsaxofonist Ellery Eskelin in de Rotterdamse Gouverneersstraat. Jack Rothuizen benadrukte in zijn aankondiging het belang van open communicatie in trio's die aan improvisatie doen. "Bil Evans maakte er een begin mee iedere begeleider de rol van solist te geven, en doorbrak daarmee de traditionele manier van spelen. Alle musici in zijn trio waren als solist actief. Ook nu zijn er diverse trio's op die manier bezig en het concert van vanavond zal daar een voorbeeld van zijn."

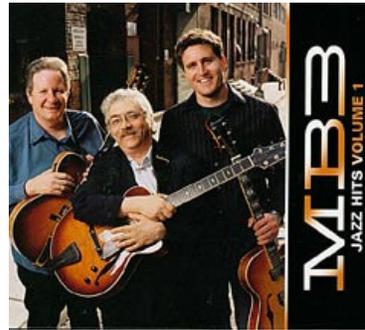
Het trio van Courtois deed inderdaad volledig aan improvisatie. De eerste set was één titelloos stuk van ongeveer veertig minuten. De improvisaties waren niet gebaseerd op een thema. Er was eerder sprake van in elkaar overlappende klanklandschappen, waarbij de musici bijzonder goed naar elkaar luisterden. Ingezette repeterende tonen werden al snel door een ander overgenomen. Zo kroop de cello langzaam naar een zich herhalend motiefje van de piano, waardoor diverse keren een unisono geheel ontstond. Eskelin deed ondertussen op zijn tenor zijn eigen ding. Zijn spel was beschaafd in plaats van uitdagend; ietsje terughoudend, maar met een fraai, goudeerlijk geluid. De Zwitserse pianiste was het meest opvallend. Haar handen sprongen over het klavier als een poes die achter een stuijterend balletje aanspringt. Bovendien gebruikte ze de vleugel als harp en percussie-instrument. Sommige reeksen snaren werden afgeplakt met plakband en ze gebruikte hamers zoals bij een vibrafoon. Waar sommige musici heel wat elektronica voor nodig hebben, lukte haar met een stuitbal die op een (Zwitserse!) fonduevork was gestoken. Gebogen naar het binnenste van de vleugel ontlokte Courvoisier met haar slagwerk de vreemdste geluiden aan haar instrument. Op onverwachte momenten was er plotseling harmonie. Van swing was echter nooit sprake; van creativiteit des te meer. Dit was een concert waarvan alleen de geluidsopnamen, zonder beeld, veel minder zullen boeien. Juist het *zien* van de muziek, maakte het uitermate fascinerend!

(Peter J. Korten)

OVERTOLLIGE JAZZ-CD'S RUILEN

Elke jazzliefhebber heeft cd's die hij of zij nooit (meer) afspeelt. Via het internet kunnen deze cd's geruild worden met andere liefhebbers. Kosten: 1 euro per cd plus verzendkosten. Op dit moment wordt op de desbetreffende website nog vooral pop en rock aangeboden, echter hoe meer jazzliefhebbers zich (gratis) aanmelden, hoe interessanter het wordt. Het adres is <http://www.mailmydisc.com>.

JAZZRADIO TOP 10

1. **MB3**
Jazz Hits Volume 1
2. **JIMMY HEATH BIG BAND**
Turn Up The Heath
3. **STEVE TURRE**
Keep Searchin'
4. **DIANA KRALL**
From This Moment On
5. **RUSSELL MALONE**
Live at Jazz Standard, Vol. One
6. **THE DIZZY GILLESPIE ALL-STAR BIG BAND**
Dizzy's Business
7. **JOHN HICKS**
Sweet Love Of Mine
8. **SONNY ROLLINS**
Sonny, Please
9. **RAY CHARLES & THE COUNT BASIE ORCHESTRA**
Ray Sings, Basie Swings
10. **DAVE VALENTIN**
Come Fly With Me

De Jazzradio Top 10 [geeft een overzicht van de meest gedraaide albums op de Noord-Amerikaanse jazzradio.](#)

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzblad voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Redactie:** Hans van Eeden, Sandra Sanders, redactie@jazzflits.nl. **Medewerkers:** Paul Blair (New York), Hessel Fluitman, Frank Huser, Peter J. Korten, Lex Lammen, Jaap Lüdeke, Ton Luiting, Herman te Loo, Jan J. Mulder en Han Schulte. **Fotografie:** Tom Beetz, Tony Daenen en Mich Leemans. **Bijdragen:** **JAZZFLITS** behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. De redactie is niet inhoudelijk verantwoordelijk voor de bijdragen van medewerkers. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Nieuwsdienst:** De nieuwsredactie van **JAZZFLITS** levert nieuwsberichten aan de bladen Jazzmozaïek en Jazz Bulletin. **Abonnementen:** Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. **Beheerder website:** Henk de Boer. **Aan JAZZFLITS kunnen geen rechten worden ontleend.**

Heeft u jazznieuws? **JAZZFLITS**-abonnees in Nederland en België lezen het graag! Ons e-mailadres: redactie@jazzflits.nl.

IN MEMORIAM

Door Han Schulte

ALICE COLTRANE: VAN BOP VIA FREE JAZZ NAAR NEW AGE

Alice Coltrane, geboren McLeod in 1937, overleed op 12 januari ten gevolge van ademhalingsproblemen op 69-jarige leeftijd als Swami Turiyasangitananda, Sanskriet voor 'het hoogste lied van God'. Vorig jaar trad ze na een lange periode van inactiviteit nog op met haar zoon Ravi, die in navolging van zijn vader John Coltrane tenorsax speelt. Zij leerde Coltrane kennen in de New Yorkse jazzclub Birdland in 1963 toen ze bij vibrafonist/drummer Terry Gibbs speelde en Trane daar ook optrad. Zij gingen kort daarna samenwonen en kregen drie zoons: Ravi en Oran, beiden tenoristen, en John Jr., die in 1982 na een auto-ongeluk stierf. Alice studeerde klassieke piano in Detroit, maar kreeg interesse in jazz en trad daar op met haar halfbroer, bassist Ernie Farrow. Ook speelde ze bij vibrafonist Terry Pollard. Daarna was zij korte tijd in Parijs, waar ze contact had met pianist Bud Powell. Hier ontmoette Alice jazz-zanger Kenny Hagood uit Detroit, met wie zij korte tijd getrouwd was. Hun dochter Michelle kreeg later enige bekendheid als zangeres. Teruggekeerd in de VS speelde ze bij Kenny Burrell, Lucky Thompson en met broer Ernie bij Yusef Lateef en in de groep van Terry Gibbs. Met Gibbs maakte ze een drietal albums, respectievelijk met hootenanny, klezmer en jazzmuziek. Op de laatste, 'The Family Album', speelt zij Powell-achtige bebop met ritmisch geclusterde frasen. In 1966 trad zij toe tot Coltrane's groep en verving de uitstekende pianist McCoy Tyner, die klaagde dat hij zichzelf niet kon horen spelen door Trane's turbulente 'sheets of sounds'. Coltrane leerde haar de free-jazzprincipes onder meer door het spelen buiten de akkoorden. Hij bracht haar in contact met oosterse filosofie en religies. Ook spoorde hij haar aan meer harp te spelen. Harpiste Dorothy Ashby uit Detroit was niet voor niets een jeugdidool voor haar geweest. Na zijn dood in 1967 bewerkte Alice studio-opnames van John door haar harpspel in te dubben. Een activiteit die niet door alle Coltranefans werd gewaardeerd. Zij verdiepte zich steeds verder in de religies en wijsgeren uit India, met name het hindoeïsme, stichtte religieuze centra in de VS en werd zelf goeroe. Vervolgens maakte ze albums waarin het transcendente een speerpunt werd en haar muziek new-age trekken kreeg met eindeloos repeterend orgelspel begeleid door meanderende koorzang, zoals op het album 'Radha-Krsna Nama Sankirtana'. Of harpspel begeleid door violen en koorzang op 'Transcendence'. Hierbij raakte zij ook aan de Universe-gedachten van Sun Ra, maar diens geestelijke bron stamde uit Egypte en niet uit India. Ondertussen beheerde zij Coltrane's muzikale erfenis en twintig jaar na zijn dood maakte zij een toernee met de Coltrane Legacy Band, waarbij Oran en Ravi optraden. Haar muzikale activiteiten beperkten zich de laatste decennia vooral tot religieuze cassettes. Toch stichtte zij in 2001 de John Coltrane Foundation, die studiefondsen aan jonge muziekstudenten schenkt. Haar laatste album 'Translinear Light' werd geproduceerd door zoon Ravi en verscheen in 2004. Optredens vonden incidenteel plaats in 1998 in New York en in 2006 met een verkorte toernee, die alleen San Francisco en NY aandeed. Alice schreef enkele religieuze boeken, waaronder 'Endless Wisdom' waarvan de heilige teksten haar bereikten door goddelijke ingeving, zoals zij stelde. Coltrane's meditatieve muzikale lijn werd volgens Alice niet door haar beïnvloed. Na zijn dood trok zij deze lijn op haar eigen wijze door, waarbij langzamerhand noten werden vervangen door woorden.

JAZZ
INTERNATIONAL
RDAM

Concerttips van
Peter J. Kortens

Het netwerkpodium van Jazz International Rotterdam zal in februari muziek van grote namen ten gehore brengen. Wie reserveert heeft zeker een plekje, dus nu alvast wat tips:

Vrijdag 2 februari

ED VERHOEFF'S EDITION

Ed Verhoef heeft zich stevig genesteld in de rijen der vaderlandse grootheden. Zo is zijn recente samenwerking met Hein Van de Geyn heel opmerkelijk. 'Ed Verhoeff's Edition' bestaat uit Ed Verhoeff gitaar, Ben van den Dungen saxofoons, Jeroen Vierdag basgitaar, Hans van Oosterhout drums en Bart Fermie, percussie. Een band met grote vrijheden en vol vernieuwingsdrang. De Doelen.

Zaterdag 10 februari

DAVID BERKMAN QUARTET

Pianist David Berkman heeft een kwartet, een kwintet en een sextet. Met zijn vieren doen ze Rotterdam aan. Naast Berkman staan: Dick Oatts saxofoon, Ugonna Okegwo bas en Nasheet Waits drums. Hun muziek is uitdagend maar ook sierlijk. De Doelen.

Zaterdag 17 februari

JOE LOVANO QUARTET

Deze succesvolle muzikant zal in Lantaren-Venster een memorabel concert geven. Hij wordt begeleid door James Wideman piano, Dennis Irwin contrabas en Otis Brown drums. Lovano won al zo veel prijzen en maakte al zo veel muziek! Hij wordt wel de 'meest opwindende tenorsaxofonist van dit moment' genoemd. In het voorprogramma spelen Javier Giroto saxofoon en Luciano Biondini accordeon.

Zaterdag 24 februari

GREG OSBY TRIO 'CHANNEL THREE'

De saxofonist speelt voor de derde keer in Lantaren-Venster! Nu met Matt Brewer bas en Thomas Crane drums. Hij zal zich zonder piano moeten bewijzen. Maar dat zal best wel lukken...

ingezonden mededeling

NEDERLANDS JAZZ VOCALISTEN CONOURS

Voor de zevende keer vindt in februari het tweejaarlijks Nederlands Jazz Vocalisten Concours plaats in Odeon De Spiegel theaters te Zwolle. Het concours bestaat uit twee voorrondes op 1 en 2 februari en de finale op zondag 4 februari 2007.

Het concours kende winnaars als Francien van Tuinen, Susanna Staber, Vera Westera, Brenda Frans en Carmen Gomez. Bij de vorige editie in 2005 versloeg Wouter Hamel, de enige mannelijke deelnemer, al zijn vrouwelijke concurrenten. Dit jaar strijden zestien kandidaten in de beide voorrondes om zes finaleplaatsen. Kaarten voor het concours zijn te reserveren via de website www.odeondespiegel.nl.

ACHTERGROND

SWING VAN BENNY GOODMAN HERLEEFT BIJ NEDERLANDSE FORMATIE 4BEAT6

De gloednieuwe Nederlandse formatie 4BEAT6 wil de muziek uit het begin van het swingtijdperk doen herleven. De groep heeft zich daarvoor verdiept in de muzikale erfenis van de legendarische Benny Goodman. Zijn muziek is ingestudeerd en klinkt live nog even vitaal en aanstekelijk als toen, ook voor een jong publiek. Organisator Rob Henneveld en 4BEAT6-pianist Joop van Deuren lichten het initiatief toe.

Door Rob Henneveld en Joop van Deuren

De blanke klarinettist Benny Goodman wordt beschouwd als de 'uitvinder' van de swingmuziek. Samen met Lionel Hampton, Gene Krupa, Teddy Wilson en Charlie Christian ontwikkelde Goodman halverwege de jaren dertig een manier van spelen die nieuw was in die tijd. Met name de opzweepende 'four beat' was kenmerkend, en is naderhand de basis geworden van veel muziekstijlen waarvan bijvoorbeeld 'hiphop' een hedendaagse vertegenwoordiger is. De muziek van het orkest van Goodman veroorzaakte tijdens de economische recessie in Amerika een ware revolutie, en schiep muziekvriendschappen tussen alle lagen van de bevolking; rijk, arm, zwart en blank. De 'King of Swing' zorgde met zijn sextet voor de eerste uitverkochte megaconcerten ooit. Een topprestatie. Al snel breidde de populariteit van deze muziek zich uit naar Europa en de rest van de wereld.

In begin 1935 was het orkest van Benny Goodman één van de drie bands die optraden in 'Let's Dance', een goed beluisterde radioshow die verschillende stijlen van dansmuziek liet

horen. Deze radiouitzendingen vanuit New York werden te laat uitgezonden om een groot publiek te verwerven aan de oostkust, maar aan de westkust ging het publiek volledig plat voor deze muziek en werden zijn optredens enthousiast ontvangen.

Goodman en zijn band waren te horen tijdens deze radioshow tot mei van dat jaar, toen een staking het einde ervan inluidde. De band ging op tournee in Amerika, ook naar de gebieden waar de

band niet zo bekend was. Hoewel de band een vijandig publiek tegenover zich kreeg tijdens een aantal optredens – het merendeel van het publiek verwachtte rustige (sweet) muziek – bleef Goodmans band de 'hot style' spelen.

Goodman en zijn band waren in augustus 1935 door de gemengde ontvangst zodanig gebroken en gedesillusioneerend dat ze bereid waren om er op dat moment helemaal mee te stoppen. In die gemoedstoestand begonnen ze 21 augustus 1935 aan het laatste optreden van de tour in de Palomar Ballroom in Los Angeles. Goodman en zijn band waren geboekt voor een drie weken durend engagement. The Palomar was een ideale locatie met een enorme dansvloer met ruimte voor maar liefst vierduizend danskoppels. Aan dit engagement deden inmiddels bekende musici mee als Gene Krupa,

Dick Clarck, Bunny Berigan en Helen Ward. De eerste avond speelden Goodman en zijn band enkele nieuwe arrangementen. De reactie van het publiek was – op zijn minst gezegd – lauw. Gezien deze reactie en alle reacties tot dan toe tijdens die tour besloot drummer Gene Krupa: "If we're gonna die, Benny, let's die playing our own thing." Bij de start van de volgende set, stelde Goodman zijn band voor een aantal stukken van Fletcher Henderson te spelen. Henderson was één van de schrijvers van dat moment, die door de band was ingehuurd. De trompettist speelde enkel solo's op Hendersons 'Sometimes I'm Happy' en 'King Porter Stomp' en de vlam sloeg in de pan. De reactie van het publiek hield het midden tussen stomme verbazing, wild schreeuwen en naar het podium gillen om meer. Tijdens de volgende avonden van dit engagement stroomden de dansers toe en werd de rage van de jitterbug geboren. Enkele dagen later berichtten kranten in heel het land op de voorpagina over het nieuwe fenomeen dat was gestart in de Palomar. Goodman werd een nationaal bekende ster. Het swingtijdperk was begonnen, geleid door Goodman.

4BEAT6

De gloednieuwe Nederlandse formatie 4BEAT6 probeert de tijden van weleer te doen herleven. Het sextet bestaat uit Bernard Berkhout (kl), Jacco Griekspoor (vibr), Martien Oster (gt), Joop van Deuren (p), Frans van Geest (b) en Barry Olthof (dr). Ze spelen de muziek zoals ze dat in New York in 1936 deden: met een oergevoel dat van alle tijden is. Aan de start van 4BEAT6 ging een jaar van voorbereiding vooraf: platen beluisteren, schrijven, zoeken naar arrangementen in de VS, deskundigen benaderen over vele details. Zo werd bijvoorbeeld het schitterend naslagwerk van Lewis A. Erenberg, professor aan de University of Chicago, met als titel 'Swingin' the Dream' bestudeerd. Een boek dat zowel ingaat op de ontwikkeling van de muziek als op de sociale ontwikkelingen in de tijd van 1929-1935, 1925-1942 en 1942-1954. En vooral werd er veel, heel veel gerepeteerd. Hiervoor werden originele instrumenten uit het stof gehaald en talloze originele opnamen uiterst precies bestudeerd en nagespeeld. Het resultaat mag er zijn: een hechte groep die in staat is de erfenis van Benny Goodman muziek op een krachtige en unieke wijze tot leven te brengen. Bekende stukken als 'Flying Home', 'Memories Of You', 'Slipped Disc', 'Airmail Special', 'Sing Sing Sing' en 'South Of The Border' worden gespeeld in de authentieke arrangementen. De muziek uit het swingtijdperk kenmerkt zich door een tomeloos en onstuimig ritme dat zich zo goed leende voor de uitdagende dansvormen die in de crisisjaren uiterst populair waren. Veruit de grootste sterren van de jaren dertig in Amerika waren klarinettist Benny Goodman en tapdanser/zanger Fred Astaire. 4BEAT6 zal in het volgende theaterseizoen (2007/2008) onderdeel zijn van de dubbelconcerten van Jazzimpuls. De muziek zal worden gecombineerd met tapdans door Marije van Nie. Voor meer informatie over 4BEAT6 en een aantal muziekfragmenten kunt u kijken en luisteren op de website www.4beat6.com

Rob Henneveld organiseert jazzconcerten en eigenaar van management- en boekingskantoor Yes2Jazz Agency.

Joop van Deuren heeft als pianist meer dan twintig jaar ervaring in verschillende bezettingen. Hij werkte twaalf jaar lang als muzikaal directeur/arrangeur/producent voor het Deep River Quartet, was de muzikale leider van het Rita Reys Quartet en werkte met Benny Bailey, Harry Verbeke, het Metropole Orkest en de Skymasters.

